

דברי תורה וחינוך

את פנינת פלפול

במדבר | מירי גניזי

מנהלת אולפנת רגבים בנגב

בס"ד

לעיתים קרובות נשמע מתלמידים שלנו את הקול האומר, כל הסדר והארגון הזה הורג לנו את היצירתיות. אתם רוצים שכולם יהיו בדיוק אותו הדבר, ילכו באותו קצב, ילמדו את אותם נושאים???

גם חנן בן ארי בעקבות הסיפור הנפלא של ר' נחמן בשיר הינדיק משמיע את הזעקה:

הינדיק, לא רוצה לחיות כמו כולם

הם לא חיים את החיים עד תום

זדים בקצב מסויים

מה המקום של הסדר בחיים שלנו? האם זה גורם חיצוני, שמשרת את המנהיגות, את הסמכות? מה היחיד מרויח מהסדר והארגון? הרי הוא נדרש לוותר על עצמו, על היחודיות שלו בשביל הארגון, בשביל השלם הגדול ממנו.

התורה מקדישה את התחלת חומש במדבר לסדר החנייה, מי חונה ובאיזה צד, איך חונים ואיך מתקדמים? מי חונה בחלק החיצוני של המחנה ומי בחלק הפנימי. כל מחנה ומקומו וכל מחנה ותפקידו. כל כך הרבה פרטים שאין להם בעצם השפעה על החיים של עם ישראל בהמשך הדרך, שהרי מיד עם הכניסה לארץ אין כבר משמעות למחנות השונים.

חומש ויקרא כולו עסוק בסדר חייו של היהודי, באופן בו הוא מתקרב לקב"ה, מכניס קדושה לחייו. גם בניית המשכן נעשית כולה על פי הסדר ובהתאמה גדולה לדבר ה'. השראת שכונה תחול רק כאשר המשכן יהיה ערוך ומוכן ומסודר לכל פרטיו. נראה שיש קשר הדוק בין קדושה לסדר וארגון.

ולהיפך, הכאוס והבלאגן הם אלו שמרחיקים את היהודי מהקב"ה, הם אלו שמשבשים את ההבחנה בין חטא למצווה, בין חסד ראוי לחסד שחלילה כבר יש בו פגם.

כדי שעם ישראל יהיה עם של קדושה, "ממלכת כהנים וגוי קדוש", עם ישראל חייב לפעול באופן מסודר, על פי דבר ה', לא רק כי כך נכון להתנהל, כפי שמצופה מחיילים לנהוג בצבא, אלא כי הסדר מראה שיש בורא לעולם, שיש מי שמכוון ומסדר את העניינים ועל ידי שמירת הסדר אנו מגלים את שמו של הקב"ה בעולמו.

בשבוע בו אנחנו זוכים להעלות את ירושלים על ראש שמחתנו, ניכר שגם ירושלים בבניינה היא אות ומופת לסדר הא-לוקי בו אנחנו לוקחים חלק. הנס שעומדים צפופים ומשתחווים רווחים, וכן לא אמר אדם צר לי המקום בירושלים מעידים על הסדר המופתי, שיד ה' בו. ובאופן פשוט יותר, ירושלים היא חלק מהקדושה המיוחדת שירדת לעולם, אומרת המשנה "עשר קדושות הן" זו למעלה מזו. לפנינו מן החומה מקודש מערים מוקפות חומה שמקודשות מארץ ישראל כולה, שמקודשת מכל הארצות. עולם הקדושה הוא עולם של סדר ובהירות.

הכוזרי מתאר כיצד עולמו של החסיד הוא השתקפות של עולמות עליונים:

ולא מצא הענין האלהי מקבל, מסכית לדברו, דבק בסדר אשר צוה בו, אחרי המאורות והגלגלים, אלא חסידי בני אדם, היו יחידים מאדם ועד יעקב, ואחר כן שבו קהל, וחל עליהם הענין הא-להי לאהבה להיות להם לא-להים, וסדרם במדבר כסדר הגלגלים, ארבעה דגלים כארבעת רבעי הגלגל, ושנים עשר שבט כשנים עשר מזלות, ומחנה הלויים בתוך המחנות, כאשר אמר בספר יצירה: "והיכל קדוש מכוון באמצע והוא נושא את כלם", וזה כלו מורה על אהבה.

הסדר מורה על אהבה

גם עלינו מוטלת החובה לבטא את אור ה' בעולם, אור של יושר וסדר ולא חלילה עולם של בילבול וחשכה.

איך מעבירים את הסדר הזה לתלמידנו? איך הופכים את עולם הסדר, מעולם שנתפס כנוקשה וחסר חיות לעולם של אהבה?

ככל הנראה עם הרבה אהבה... ואיך זיל גמור...